

Subiectul prezentat în paginile revistei de față - un parteneriat între Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Bacău și Facultatea de Litere a Universității „Vasile Alecsandri” - a fost reluat în aceste benefice luni, de când s-a renunțat la restricțiile impuse de pandemia de COVID-19. În esență, este vorba despre reluarea unei teme didactico-științifice aflate în desfășurătorul programului de pregătire profesională a viitorilor educatori (profesori pentru învățământul primar/preșcolar sau profesori de limba și literatura română pentru învățământul gimnazial). Pentru prima categorie de studenți (la programul de studii Pedagogia învățământului primar și preșcolar; pe scurt, PIPP), am utilizat drept suport motivațional conținutul *Curriculumului pentru educația timpurie*, ediția 2019, elaborat de Ministerul Educației Naționale, ca parte a *Curriculumului național* (2016), responsabil fiind Institutul de Științe ale Educației. Există în acest document oficial, la pagina 27, o mențiune privitoare la obligația educatorilor de a-i însoți pe preșcolari în ceea ce se numește „O incursiune în lumea patrimoniului cultural național și universal”, una dintre temele anuale de studiu. Chestiunea nu este departe de o altă direcție a acestei trepte de învățământ, numită „dimensiune a dezvoltării” (p. 23): „manifestarea unei atitudini pozitive față de limba română”, astfel încât la finalul perioadei preșcolare, copilul să fie capabil de „o serie de comportamente” menite a-l integra într-un sistem de cerințe primare pentru adaptarea socială. Considerând că prevederile *Curriculumului* sunt atinse prin efortul sistematic al întregului colectiv de educatori, devine posibilă „construirea etosului instituției de învățământ” (p. 8). Într-un mod asemănător sunt tratate particularitățile predării – învățării - evaluării la ciclurile primar și gimnazial.

Aceasta ar fi, în linii mari și voit secvențializate, realitatea căreia trebuia să-i facă față cadrul didactic titular de curs la disciplina literatura pentru copii, din tabloul orizontului de pregătire intensivă specific specializării. Problema ivită se raporta la identificarea acelei căi de accesibilizare a unei sintagme pretențioase precum „patrimoniul cultural” și de transmitere a unei oferte informative sintetizate și exemplificate. Ca urmare, am așezat într-un tablou schematic conținutul disciplinei la secțiunea „Literatură populară (folclorul literar pentru copii)”, cu detalii minime pentru cântecul-formulă (prin invocarea elementelor

cosmice sau a animalelor cu puteri magice), recitativul-numărătoare, cântecul însoțind jocul, versurile cumulative, jocurile de cuvinte și frământările de limbă. Exemplele au fost preluate din tratatul de istoria literaturii române al Academiei Române, volumul I. La acestea se adăuga literatura populară propriu-zisă, pe genuri: liric (doina, colinda, sorcova, cântecul de joc, strigăturile, cântecul de leagăn, descântecul), epic (în versuri: legenda, balada, poezia obiceiurilor sau în proză: legenda, snoava, basmul) și dramatic (jocul caprei, al ursului, al căluțului, brezaia, țurca, cerbul, vicleimul, vasilca ș.a.). Un gen aparte, aforistic și enigmatic, este ilustrat de zicători și proverbe, respectiv de ghicitori. O astfel de sinteză a devenit posibilul model de cercetare etnofolclorică: studenții au avut ca temă (nu singura, se înțelege) culegerea de texte aferente „folclorului mic” (echivalentul ocazional al folclorului copiilor) sau „folclorului mare”, corespunzător literaturii populare propriu-zise. Au fost și unele condiții: producția populară (pe cât posibil, inedită) să fie înregistrată audio și prelucrată după normele disciplinei: transcriere, localizare, datare etc. Rezultatul a fost semnificativ pentru gama de obiective propuse: în semestrul I al anului universitar 2021-2022, cei peste 200 de studenți, cu domiciliul în aproape toate zonele țării, au preferat „folclorul mic”, reflex probabil al pregătirii pentru ciclurile de învățământ inițiale.

În semestrul al II-lea al aceluiași an universitar, am lansat o provocare similară studenților de la specializarea limba și literatura română - limba și literatura engleză/franceză. De data aceasta finalitatea era centrată pe relația limba română - limba latină, obiectivată în culegerea de folclor, combinată cu extragerea a maximum trei cuvinte de origine latină și cu prelucrarea lor specifică disciplinei (marcarea legilor fonetice care au acționat de la limba latină târzie la româna actuală). Un exemplu: *părinte*, cu etimonul latinesc *parens*, *-tis* (declinarea a III-a imparisilabică); genitivul *parentis*, acuzativul *parentem*. Această a treia formă a generat în timp alcătuirea de azi, astfel: *a>ă* (închiderea vocalei *a* la *ă*); *e+n>în*; *-m>∅* (căderea consoanelor finale).

Profitul intelectual a fost vizibil, după cum și cel instituțional: studenții au acceptat statutul de cercetător în interiorul unui parteneriat ale cărui coordonate sunt nu doar cantitative, ci și formative.